

Dienraščio Vieniybės 2-ųjų metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vajas, paremtas didelėmis dovanoms skaitytojams.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas Lietuvos pilietis turi teisę turėti laikraštį. Svarbiausia laikraštis Lietuvos tautai. Darbas.

New York Public Library
470 Fifth Ave.
New York, N.Y.

LIII. METAL. 43 (632) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1939 M., VASARIO-FEBRUARY 23 D.

AINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Dėl lenkų žygio Vilniuje Lietuvos lenkų santykiai Tautininkų uždavinys

J. KROŽE

Pereitoje Vieniybės laidoje tilpo telegrama, kurioje pranešama, kad po Vilniaus krašte įvykusių savivaldybių rinkimų, kuriuose daugelyje vietų laimėjo lietuviai, Vilniaus lenkų valdžios organai dabar atsisako išrinktuosius lietuvius patvirtinti naujais senūnais ir kitose pareigose. Suprantama, valdžios organai jų netvirtina vien tik dėl to, kad jie yra lietuviai, o ne dėl ko kito, nes net einant dabartiniais Lenkijos įstatymais, tie lietuviai buvo išrinkti teisėtai — daugumos valios pareiškimu. Iš to mes galime pasidaryti tik vieną išvadą: kad nežūrint visų lietuvių padarytų pastangų ir su Lenkija sugyventi, kaip su geru kaimynu, lenkai po senovei visokiais būdais tęsia savo priešlietuvišką politiką Vilniaus krašte.

Joki Lenkijos spaudos palankūs Lietuvai straipsniai, joki komplementai ir džiaugsmalai Lietuvos pažanga ir kultūra, joki mandagumo pareiškimai ir joki diplomatiniai ar prekybiniai santykiai nieko nereiškia prieš tą antilietuvišką akciją Vilniaus krašte, kurią dabar veda lenkai.

Šiame puslapyje kitoje vietoje šiandien telpa pranešimas iš Varšuvos, kad Lenkijoje su dideliu džiaugsmu, gražiais straipsniais Varšuvos spaudoje pirmą kartą minima Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvės. "Gazeta Polska" net pareiškia, kad lenkams niekuomet nepritrūks jausmingų žodžių išreikškimui pagarbos savo šiauriniam kaimynui. Bet mums įdomu ar kada nors lenkams nepritrūks žiaurių veiksmy prieš lietuvių tautą. Mums atrodo, kad Lenkija, kaip valstybė, supranta, kad Vilniaus lietuvių persekiojimais ji negali užsitarnauti nuosirdaus draugingumo Lietuvoje ir visos lietuvių tautos. Lenkija ir jos vadai galbūt dabartinis santykis su Lietuva laiko oficialiai normaliais, bet mes užsienyje gyvendami kiekvieną Lenkijos organų žygi prieš gyvenančius dabartinės Lenkijos teritorijos ribose laikome žygiu prieš visą lietuvių tautą ir prieš pačią Lietuvą.

Lietuva Klaipėdos krašte davė vokiečių valdžiai laisvę savitoviai valdytis. Lietuvoje davė plačią laisvę ir lenkams kultūriniai ir ekonominiai veikti. Kodėl Lenkija, viena ranka sveikindama Lietuvą, kita ranka bando atimti iš lietuvių jo teisėtą laimėjimą?

Mes žinome, kad tarp valstybinio ir tautinio santykiavimo ir bendradarbiavimo yra skirtumas, bet mes taip pat žinome, kad Vilniaus kraštas buvo Lietuva. Mes norėtume, kad Lenkija pripažintų bent tą faktą, kad Vilniaus krašte gyvena lietuviai, respektuoją dabartines teises, turėję tokias laisves kokias turi visi krašto piliečiai.

Pereitą sekmadienį Baltimorėje susirinko apie šimtas Amerikos lietuvių veikėjų pradėti naują tautinio veikimo barą Amerikoje. Mes ir kiti tautininkai Amerikoje tikimės, kad šios naujos ir nuosirdžios pastangos netrukus pradės nešti vaisių, tokių vaisių, kokių

GAUSUS TAUTINĖS TARYBOS POSĖDIS BALTIMORĖJE, MD.

Suvažiavime dalyvavo 100 žmonių; išrinkta komisijos iš 30 tautininkų veikėjų

Pataria. — Vokietijos pasiuntinys Vatikane dr. Carl Ludwig Diego von Bergen, kuris ragina kardinolus išrinkti fašistą popiežium. Esą toks popiežius tikrai prisidėtų pastatyti "naują pasaulį".

SIŪLO CHICAGOJE PASTATYTI DIDELĘ AVIACIJOS DIRBTUVĘ

WASHINGTON, vasario 20 d. — Atstovų Rūmuose gautas pasiūlymas paskirti pinigų pastatyti Chicagoje ar apylinkėje naują didelę aviacijos dirbtuvę, kuri būtų federalinės vyriausybės kontroliuojama, ir kurioje būtų statomi lėktuvai kariuomenei ir karo laivynui. Esą, dabar padidėjus lėktuvų reikalavimui visos privatinės aviacijos dirbtuvės nespės pastatyti reikalingą lėktuvų skaičių.

PADEREWSKIS NORI GRŽITI Į LENKIJĄ

VARŠUVA, vasario 20 d. — Buvus Lenkijos Ministras Pirmininkas Ignac Jan Paderewskis šiomis dienomis pasiuntė Lenkijos vyriausybei laišką, kuriame sako, kad jis sutinka grįžti ir apsigyventi Lenkijoje, jeigu Lenkijos vyriausybė sutiks įsileisti ištremtąjį Lenkijos liaudininkų vadą Vitos, kuris dabar gyvena ištremime. Varšuvos laikraščiai sako, kad lenkų vyriausybė į Paderewskio laišką atsakė neigiamai.

PRAŠO UŽDRAUSTI KARO LĖKTUVŲ PARDAVIMĄ

WASHINGTON. — Grupė senatorių, kuriai vadovauja Senatorius Nye, reikalauja įstatymo, kuriuo būtų draudžiama svetimos valstybės pardavinėti karo lėktuvus be kariuomenės ir karo laivyno vadovybių sutikimo.

Jau seniai laukia Amerikos lietuvių visuomenė. Iki šiol buvo kalbėta, o dabar jau pradama dirbti. Tautinė Taryba pasistatė sau labai sunkų uždavinį — sukonsoliduoti visas tautines jėgas Amerikoje ir Kanadoje. Bet tai uždavinys vertas sunkaus darbo.

Tautinei tarybai mes nuosirdžiai linkime pasisekimo ir energijos, bet kartu reiškiam vilties, kad nebūtų laukiama vadinamųjų "psichologinių momentų" darbui pradėti. Pats geriausias "psichologinis momentas" akcijai yra dabar.

BALTIMORE, Md. — Kaip jau buvo pranešta, vasario 18—19 dd. Baltimorėje įvyko Tautinės Tarybos suvažiavimas, kuriame, be Tarybos narių, dalyvavo apie šimtas žmonių, daugiausia tautinių grupių visuomenės veikėjai iš įvairių kolonijų. Bendruose susirinkimuose ir pasitarimuose prieita išvados, kad Amerikos tautinėms grupėms būtina reik konsoliduoti ir tautinį veikimą pradėti platesne vage. Ta prasme padaryta keletas svarbių nutarimų, kurie spaudoje bus paskelbti kiek vėliau. Taip pat apie 30 asmenų paskirti į įvairias komisijas. Komisijoms svarbiausia pareiga dabar yra organizacinis darbas. Susirinkimas taip pat priėmė visą eilę rezoliucijų. Šio suvažiavimo proga, dar nesniam darbu, dalinai persiorganizavo Tautinės Tarybos valdyba. Vietomis pasiskirstyta šitaip:

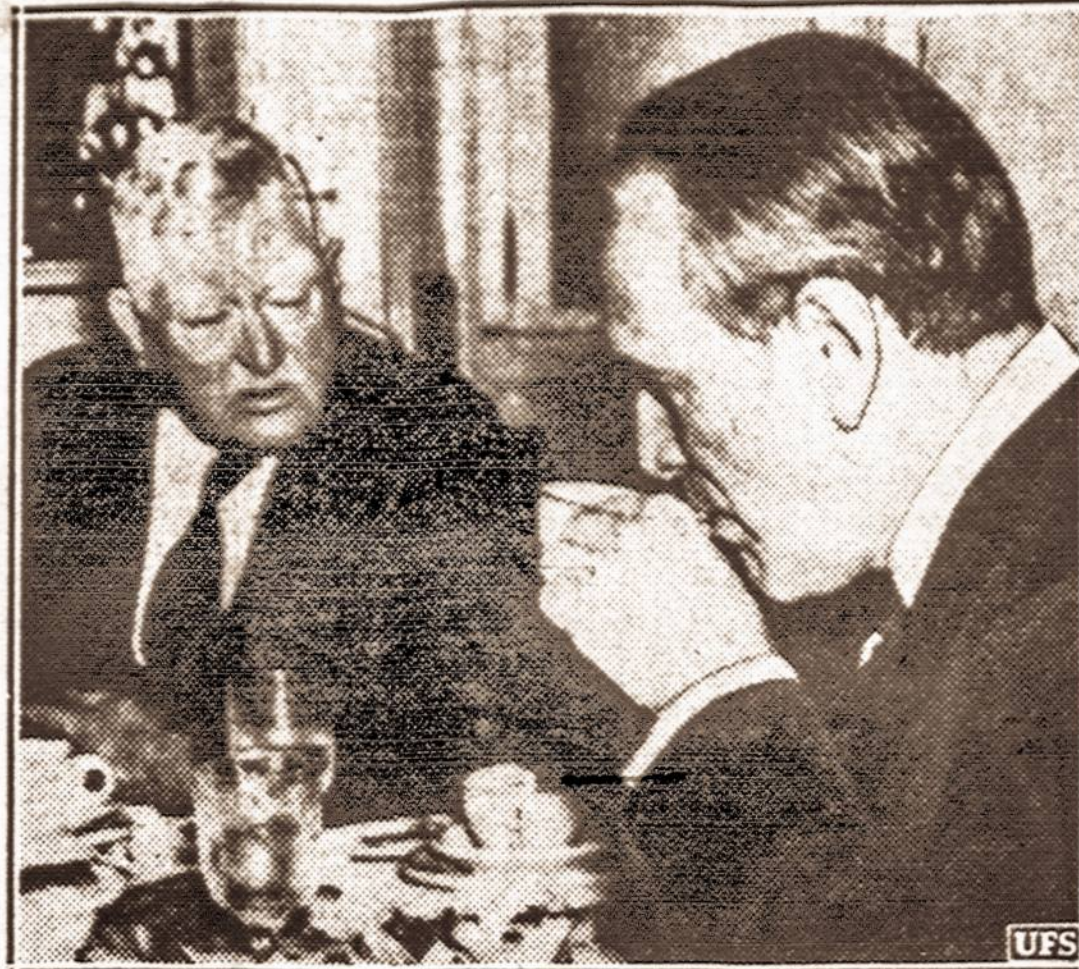
Teisėjas Wm. F. Laukaitis — pirmininkas
Kapit. P. Jurgėla — Vice-pirmininkas
"Dirvos" redaktorius K. S. Karpus — Sekretorius
Albinas S. Trečiokas — Iždininkas
Anicetas B. Strimaitis — organizatorius
Benediktas J. Schegaus — Kontrolės kom.
Petronė Griebienė — Kontrolės komisijos narė.

VEL PUOLA ROOSEVELTĄ

ROMA. — Dėl to, kad Prezidentas Rooseveltas pareiškė spaudai, kad padėtis Europoje yra labai nerami ir dėl jos jam gali tekti nutraukti dabartinę savo kelionę į karo laivyno manevrus, Italijos ir Vokietijos nacių spauda vėl puola Rooseveltą ir išvaidina jį "aliarmų kėlėju". Vienas nacių laikraštis sako, kad Rooseveltas veda Jungtines Amerikos Valstybes į "demokratinį karą".

GERINS ARKLIŲ ŪKĮ

KAUNAS. — Tarpžinybiniam pasitarime nutarta įsteigti arklinių tarybą, kuri derins darbą visų įstaigų ir organizacijų, siekiančių gerinti arklių ūkį Lietuvoje.

Brazilijos ministras. — Brazilijos Užsienų Reikalų Ministras Oswaldo Aranha, kuris dabar vieši Washingtone, kalba su Viceprezidentu Garneriu.

PIRMĄ KARTĄ VARŠUVOJE MINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

VARŠUVA. — Pirmą kartą Varšuvoje buvo iškilmingai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės 21 metų sukaktis. Šią iškilmingą ir reikšmingą Lietuvai šventę, lenkų spauda atžymėjo gražiais straipsniais.

Kiekviename straipsnyje jautėsi jausmingi linkėjimai lietuvių tautai. Laikraštis "Gazeta Polska" rašo: "Lenkams niekuomet nepritrūks jausmingų žodžių išreikškimui pagarbos savo šiauriniam kaimynui dėliai noro palaikyti gerus kaimyninius santykius ir palaikymui savosios nepriklausomybės".

Pokylio metu, surengė "Lenkų Lietuvių Prietelių" draugija, jos pirmininkas V. Roman, iškilmingoje kalboje, visos lenkų tautos vardu, pareiškė kokia reikšmė yra Lietuvai būti nepriklausomai.

Lietuvos ministras Varšuvoje Jurgis Šaulys, atsakydamas pareiškė, kad savitarpė pagarba tarp dviejų kaimynų jų nepriklausomybių metu yra pamatas gerų santykių tarpe Lietuvos ir Lenkijos. Toliau "Gazeta Polska" dėdė ilgą eilę straipsnių apie Lietuvą, jos kultūrą ir ko Lietuva ir Lenkija nustojo per tuos keliolika metų, kada santykiai tarp šių valstybių buvo nutraukti. Be to, Lietuvos Nepriklausomybės 21 metų sukakties proga veiki visi Lenkijos laikraščiai gražiai aprašė paminėjimą talpindami išties puslapius straipsnių apie Lietuvą ir jos pažangą.

Veik visa Lenkijos spauda pabrėžia, kad šis paminėjimas buvo pirmas Lenkijos istorijoje nuo to laiko, kada normalūs santykiai buvo nutraukti.

SHANGHAI, Kinija, vasario 20 d. — Atentatininkai užpuolė ir nužudė naująjį Nankino Užsienų Reikalų Ministrą Čen Lo, kuris vėliausiu laiku labai pataikavo japonams. Užpuolimo metu taip pat užmušti du japonai ir sužeista viena japonė.

Jau kuris laikas Kinijoje veikia ir terorizuoja japonų kinų politinę grupę, kuri žudo visus kinas pataikaujančius japonams.

POETĖ LAIMEJO 5.000 LITŲ PREMIJĄ

KAUNAS. — 1938 metų valstybinė literatūros premija (5.000 lt.) pripažinta poetei Salomėjai Neris už jos eilėraščių knygą "Diemedžių žydėsiu".

ISGERIA DAUGIAU ALAUS

KAUNAS. — Lietuvoje atpiginus alų jo gamyba ir suvartojimas beveik patrigubėjo. Pernai buvo pagaminta per 18 milijonų litrų alaus; taigi kiekvienam gyventojui, dideliame ir mažame, išėina per metus daugiau kaip po 7 litrus.

Palangoje ruošiamasi tuo jau statyti didelį reprezentacinį viešbutį

GENEROLAS FRANKO ATSIŠAKO TARTIS SU PRANCŪZIJOS ATSTOVU

Franko grasina sudaryti fašistinę vyriausybę Ispanijoje; žentas Suner sudarys kabinetą

PARIS. Prancūzija. Prancūzijos vyriausybė susirūpino dėl santykių su Ispanijos frankistais. Kaip žinoma, šiomis dienomis Prancūzija pasiuntė į Burgos specialų atstovą Berard, kuriam pavedė susitarti su frankistu vyriausybe dėl Ispanijos pilietinio karo baigimo ir pripažinimo frankistų vyriausybės, kaip teisėtos Ispanijoje. Pasirodo, kad Generalas Franco visai atsisakė priimti Prancūzijos atstovą ir ta proga būk pareiškęs savo nepasitenkinimą Prancūzija, kad ta leido buvusiam Ispanijos Prezidentui Azana rengti konferencijas Ispanijos reikalais Prancūzijoje.

Franc, esą, net grasina tuo jau sudaryti naują Ispanijos vyriausybę ir savo žentą Ramon Serrano Suner pakviesti sudaryti naują vyriausybę. Suner yra griežtas fašistų šalininkas ir ypatingai nekencia Prancūzijos. Tuo žygiu Franco aiškiai parodytų, kad jis dedasi prie Romos-Berlyno ašies. Berard buvo atvykęs į Prancūziją ir savo pranešimą išdėstė su kai kuriais Franco ministrais pranešė vyriausybei.

Iš Romos praneša, kad Anglijos Ministras Pirmininkas Chamberlain prašė Italijos Užsienų Reikalų Ministro Ciano daryti pastangų pagerinti Italijos Prancūzijos santykius. Ciano pasižadėjo apie tai pranešti Mussoliniui. Kalbama, kad angliai net užtikrino, jog Italijos Prancūzijos ginčą galima išspręsti derybų keliu.

Skundžia kongresmena. — L. W. Robert, Jr., skundžia teismui kongresmeną Delancey Allen iš Georgia valstybės už apšmeižimą. Jis reikalauja \$50,000.

Suomijos gyventojai priešinsai Aland salų fortifikavimui

HELSINKI, Suomija, vasario 20 d. — Kaip buvo pranešta, Suomijos vyriausybė nori fortifikuoti Aland salas netoli Suomijos. Tuo reikalu net buvo atsiklausta Anglijos ir kitų valstybių, kurios tam nesipriešino. Dabar praneša, kad Suomijos gyventojai tokiam Aland salos fortifikavimui priešinsai, nes tas kainuotų daug pinigų ir sukeltų kaimyninėse valstybėse pasipiktinimo ir įtariamo, kad gali Suomiją vėliau įvelti į karą.

LIETUVOS MOTERYS PRAŠO SEIMO UŽTARIMO DEL TARNYBŲ

KAUNAS. — Lietuvoje jau desni atlyginimą. Tuo tarp atsiranda žmonių, gerai išsunku pasakyti, kiek bus ūminkos moterų pastangos vėriai valstybinei tarnybai, bet tarnybų negaunančių. Tuo tarp yra gana daug vyresniosios kartos žmonių, užimančių net po dvi, o kartais ir tris tarnybas. Be to, yra šeimų, kurių tarnauja vyras ir žmona, abudu gaudami didokus atlyginimus. Vyriausybė, norėdama išlyginti tarnybose tokį nelygumą ir suteikti vietų jų neturintiems, nutarė atleisti iš tarnybų tas moteris, kurių vyrų gautu ne mažesnę kaip 600 litų mėnesinį atlyginimą. Ši atlyginimo suma didinama kiekvienam šeimos vaikui po 50 litų. Vadinasi, jeigu šeima turi 2 vaikus, tai žmona atleidžiama iš tarnybos tik tai tuo atveju, jeigu jos vyras uždirba ne mažiau 700 litų mėnesiui ir panašiai.

LIETUVOS SAVIVALDYBĖSE 3.200 TARNAUTOJŲ

KAUNAS. — Lietuvos savivaldybėse dirba 3.200 tarnautojų. Juos dabar pensijų gavimo atžvilgiu norima prilyginti valstybės įstaigų tarnautojams. Tuo reikalų įstatymą jau svarsto Seimas.

Duoda miško bažnyčių reikalams

KAUNAS. — Ministrų Taryba nutarė išduoti už 80.000 litų miško medžiagos bažnyčių reikalams. Dalis tos medžiagos duodama nemokamai, dalis palengvintomis sąlygomis.

Varšuvos Lietuvos bičiulių draugija kreipėsi į kai kuriuos Lietuvos veikėjus, siūlydama įsteigti lietuvių-lenkų susitarimo draugiją Lietuvoje. Tokią draugiją Lenkijoje jie įsteigė.

Vasario 3—5 d. Rygoje įvyko Baltijos turizmo konferencija. Buvo svarstomi turizmo propagandos, turizmo reikalų atleistas iš tarnybų visos moterys, kurių vyrų gautu di-

Vyriausybinių ginklų. — Tūkstančiai atbėgusių į Prancūziją Ispanijos vyriausybinių kareivių atidavė ginklus prancūzams.

VIENYBE

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Metams \$7.00, Pusci metu \$3.75, Trims menesiams \$2.00, Vienam men. \$0.90

Viais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation, 93 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas - Prezidentas, S. Smitras - Vėdėjas, S. E. Vitaitis - Redaktorius

BALTIJOS KRAŠTAI PASILIKS NEUTRALUS

Tuo tarpu kai šiuo metu visos didžiosios valstybės lenktynioje apsiginklavime, kai Azijoje, Europoje ir Afrikoje naujai tarpautiniai debesy ir pasaulis stovi ant kitos pasaulinės krizės krašto. Baltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai susirinko Kaune ir vienbalsiai pakartojo savo valstybių norą nesikišti į kitų valstybių ginčus.

Neutralumo linkmė, kurią visi trys kraštai pasirinko savo užsienio politikai, reiskia: 1) susikaupimą į savo kraštų moralinį bei materialinį stiprinimą, 2) riterišką pasiryžimą žūt būt likti laisviems ir nepriklausomiems ir 3) laikytis nuosaliai nuo kitų valstybių tarpusavio ginčų.

Lietuvių Užsienio Reikalų Ministras p. Urbšys kalbėdamas ta proga pareiškė, kad ta linkmė, turėdama didelės svarbos taikos metu, dar svarbesnė pasidarytu, jei kada kiltų karas Europoje.

Jau keletą metų visos trys Baltijos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija laikosi neutralumo užsienio politikoje, nors ir prieš tai jos nesikišo į svetimų ginčus, bet vėliausiais metais konstatuota, kad tas bendradarbiavimas tarp visų trijų valstybių dabar yra žymiai sustiprėjęs ir dabartinė konferencija jam davė naują impulsą.

Baltijos valstybių neutralumą užsienio politikoje galima tik sveikinti, nes tik griežtas neutralumas gali apsaugoti tas tris valstybes nuo karo, kylancio iš svetimų ginčų.

VOKIEČIAI APIE LIETUVOS ŪKĮ

Tilžėje vokiečių leidžiamas laikraštis "Memelwacht", kaip ir jo pavadinimas rodo, turi tikslą stovėti klaipeidiskiu vokiečių ir Klaipėdos sargyboje. Tas laikraštis "Memelwacht" įdėjo straipsnį apie Lietuvos ūkį peritais metais ir perspektyvas ateičiai.

Naujas faktorius Lietuvos užsienio prekyboje esanti Lenkija. Tačiau tai nebūsiąs bent tuo tarpu žymus faktorius, nes šiais metais prekių apyvarta tarp šių kraštų tesiekianti vos 14 mil. litų.

LENKŲ MISKAS KLAIPĖDAI

Klaipėdiškiai pramonininkai jau seniai rodė didelį susidomėjimą lenkiško miško apdirbimu Klaipėdos lentpiūvėse. Jau prieš keletą metų jie važinėjo į Lenkiją, tarėsi su Lietuvos vyriausybe ir stengėsi atidaryti Nemuno lenkiško miško plukdymui. Tada iš tų jų žygių nieko gero neišėjo. Užtat dabar jau didesniu uolumu rūpinamasi išnaudoti naujai susidariusią padėtį.

Jau pernai vasarą buvo pasirašyta Lietuvos-Lenkijos sutartis dėl lenkų miško plukdymo Nemunu. Bet pernai ta sutartis nebuvo išnaudota. Šiemet jau iš anksto šiuo reikalu pasirūpin-ta. Neseniai Varšuvoje lankėsi Klaipėdos medžio sindikato atstovai ir tarėsi dėl lenkų miško apdirbimo Klaipėdos lentpiūvėse. Pavykę susitarti, kad Klaipėdos lentpiūvės gaus šiemet apdirbti ir eksportuoti į užsienius 90.000 meterių lenkų miško. Šio miško dauguma bus nuplukdyta į Klaipėdą Nemuno. Kadangi Nemunas dar ilgesnį laiką bus sukaustytas leju, o lentpiūvės tuojau nori padidinti darbus, tai norima dalį lenkiško miško pervežti geležinkeliais. Šiaip ar kitaip, bet šiemet Klaipėda, be Lietuvos, Sov. Rusijos ir Vokietijos miško, dar gaus apdirbti ir Lenkijos miško medžiagos.

AR VOKIETIJA GALI KARIAUTI?

Kanadietis inžinierius ir ekonomistas Wilson Woodside, buvęs Toronto universiteto profesorius, nuo 1932 metų kiekvienais metais lankėsis Vokietijoje ir apžiūrėjęs Kruppo, Junkerio ir Zeiss fabrikus, turėdamas pažinčių daugelio Vokietijos konsulų, prekybos atstovų tarpe, parašė įdomų straipsnį žurnale Saturday Night apie Vokietiją. Jis sako:

"Daugelio ekspertų apskaičiuota, kad jeigu Vokietija dabar pradėtų karą Europoje, net padedama Italijos, ji su didžiais nuostoliais jį pralaimėtų. Daugelis įtakingų žmonių Vokietijoje net dabar tai supranta.

Modernų karą negalima pradėti be didelio geležies ir naftos, aliejaus atsargos. O šandien Vokietija, kartu su Austrija, turi tik vieną penktadalį tų geležies šaltinių, kuriuos ji turėjo prieš karą su Austro-Vengrija. Vokiečiai nusistatę per ateinančius kelis metus daugiau, negu padvigubinti geležies žaliavos atsargą. Vokiečiams tai vargiai pasiseks. Vokietijos geležies rūda yra labai prastos rūšies ir iš jos apdirbimas brangesnis, o dabartiniam Vokietijos ginklavimuisi reikalinga geležis gaunama iš Švedijos turtingųjų Laplando kasyklų.

"Vokietijoje dabar per metus suvartojama apie penkišėsi milijonai tonų aliejaus produktų. Labai didelėmis pastangomis vokiečiai padidino savo dirbtino aliejaus gamybą iki 1 milijono tonų per metus. Iš natūralių savo šaltinių gaunama kitas milijonas tonų per metus, kas drauge sudaro tik vieną trečdalį suvartojamo aliejaus. Karo metu jo suvartojimas būtų daug didesnis. Ekspertų apskaičiavimais moderniniai kariuomenėi karo metu fronte ir už fronto reikėtų nemažiau 11 milijonų tonų aliejaus produktų per metus.

"Britų bandymais apskaičiuota, kad sintetinio aliejaus 11 milijonų tonų pagaminimui reikėtų 35 milijonų tonų anglies, 400.000 vyrų darbo jėgos, kelių metų laiko ir kainuotų pusantro bilijono dolerių kapitalo. Tokiu būdu dirbtinas aliejus kainuotų keturis kartus, negu natūralus aliejaus kaina pasaulinėje rinkoje.

"Su karui reikalinga guma ir vata Vokietijoje situacija negeresnė ir dar blogiau, kad artimieji jos kaimynai jį taip pat neturi. Vokietija dabar kvirtudalį savo vidaus rinkos gumos pareikalavimą patenkina dirbtina guma-Buna. Ji neblogesnė už natūralią gumą, bet jos gamyba kainuoja \$1.25 vienas kilogramas, o natūrali guma pasaulinėje rinkoje parduodama už 40c. kilogramą.

"Vokietija dabar pasigamina apie penktadalį suvartojamos vatos iš medžio. Kad ir dvigubai padidinus šį kiekį, ji vis vien priklausytų nuo užsienio, o jo gamybai turėtų būti suvartojamas keturių metų miško prieauglis. Be to, medžio pagaminimas pluoštas menkos kokybės.

"Dar blogiau su maistu. Jau didžiojo karo metu daugelis vokiečių skaudžiai pajuto maisto trūkumą. Neseniai vienas vokiečių atsargos generalas rašė Frankfurter Zeitung, kad beprotėbį įrodinėti Vokietijos jaunimui, kad Vokietija karą pralaimėjo dėl žmonių tautinės moralės kritimo, o dabar jų dvasiai sustiprėjus, jie laimėsia. Anot jo, vyrai 1914-1918 metais padėjo stipriausias savo militarines pastangas. Jis toliau įrodinėja, kad karas pralaimėtas dėl maisto trūkumo. Šio straipsnio išvada: mes ir šandien neturime pakankamai maisto ilgam karui.

Stebėtina, kad nuo 1932 metų dirbamos žemės plotai Vokietijoje mažėjo. Vienas aukštas Vokietijos Žemės Ūkio ministerijos valdininkas pastebėjo, kad Vokietija, norėdama išmaitinti savo 450.000 gyventojų metinį prieauglį, turi kiekvienais metais padidinti dirbamos žemės kiekį 85.000 hektarų. Prijungimas Austrijos kalnuoto, miškais apaugusio krašto, kuris net savo gyventojų neįmaitina, jai maisto atžvilgiu nė kiek nepadeda.

Išikrųjų Vokietija net dabar jaučia maisto trūkumą lygu vieniams metams po karu. Sviestas ir riebalai parduodami kortelėmis. Iš Goeringo ir Hitlerio kalbų kai kas sprendžia, kad ir su duona bus tas pat. Grietinės ir kiaušinių sunku višiams gauti, o mėsos tik prasčiausia rūšis galima gauti nustatytais kainomis. Sviestas maišomas su aliejais ir kitų maisto produktų kokybę pablogėjusi. Ir taip daugelio kitų karui labai reikalingų produktų didelis trūkumas.

Atrodo, kad Vokietija visškai negali rįžtis dideliame karui. Bet Vokietijos naciai galvoja ką kita pirmą pasiekti. Žingsnis po žingsnio jie tikisi sustiprinti savo įtaką Dunojaus slėnyje parodydami savo militarinę galiybę, kaip kad padarė su Austrija ir Čekoslovakija bei kovos. Jeigu jiems pasiseks vis šias mažesnes valstybes paveikti, jie tada pasistengs ekonominiai ir politiniai ten pirma įsistiprinti. Tada Vokietija galės susikibti su Rusija (Prancūzija tada jau bus virtusai antraeilės rūšies valstybė greta milžiniškosios Vokietijos su 150 milijonų).

Hitlerio ir jo generolų metodai tiksliai pasiekti skiriasi. Vokietijos generolai tiki, kad staigūs Hitlerio išsiskikimai gali sukelti didelį karą, kuriam jie dar neprirengę. Jie dėl to buvo priešingi Austrijos užėmimui (ir dėl to neteko savo vietų). Reino krašto remilitarizavimui ir intervencijai Ispanijoje. Į paskutinią jį žiūrėjo kaip į bereikalingą karo medžiagos eikvojimą.

Ir išikrųjų karo pavojus priklauso labiau nuo Hitlerio jėgos politikos, negu nuo staigios ir didelės atakos iš Vokietijos pusės. Daugelis vokiečių generolų tiki į staigos atakos, su visomis moderninio karo technikos priemonėmis, pasisėkimą. Per pirmas dvi karo savaites jie tikisi, tiek demarizuoti priešų gyventojus, kad nerus vėliau didelio pasipriešinimo. Bet ši teorija neišlaikė Ispanijoje, kur po dviejų ir pusės metų atakos iš oro ir nuolatiniu apgulimu nepaimtas Madridas. Be to, Didžioji Britanija, Prancūzija ne lojalistų Ispanija, bet gerai ginkluotos valstybės.

Kiti tiki, kad Vokietija staigiomis atakomis galėtų įsigyti Vokietijai taip reikalingus kraštus su žaliavomis. Ji gal galėtų užimti Vengriją su jos dideliu maisto atsarga, iš čia būtų apie 420 km. iki Rumunijos naftos šaltinių, Laplandijos geležies rūdos kasyklos apie 1.500 km. nuo Vokietijos, bet čia jai padėtų jos laivynas kontroliuoti Baltijos jūrą.

Tada Vokietija turėtų visas žaliavos atsargas reikalingas dideliame karui. Bet ji tada turėtų ginti frontą nuo Laplandijos iki Juodųjų Jūrų. Ji tada turėtų kariuotis su likusia Čekoslovakija, Jugoslavija, Rumunija, Prancūzija ir Didžiąja Britanija, o kartu ir su susijungusiomis Skandinavijos valstybėmis.

Koki sąjungininkai padėtų Vokietijai? Kai kas abejoja ar Italija padėtų Vokietijai kare, kurį Vokietija būtų sukūsi.

Vytautas Didysis, įjogęs į juo dasias jras, skelbia Krymo pusiasalio prie Lietuvos imperijos prijungimą. Nuotrauka iš Štyko paveikslų Karo Muziejuje. VDV

Į žemišką rojų

Rašo PR. LAPIENĖ

(Taša)

NUOSTABIAUSIA VAISTINĖ

Pasukame viena naują gatvę ir dairydamosios į salis-einame. Daug įvairių krautuvių praėjome, daug grožio įstaigų, valgyklų ir gėrykių, tačiau niekas mūsų dėmesio visai nepatraukė. Klausiamė ten sutiktą žydėlį kas įdomiausia būtų galima ten pamatyti. Jis nedvejodamas mostelėjo ranka ištardamas, kad tai būsianti vaistinė. Ir po keliolikos minučių mes jo mosto laikydamosios įsmukome į vaistinę, jei ne nuo dėmės ją tokio vardu pavadinti.

Mes jau gana gerai apsispratusios su vaistinių prekėmis. Mums nieko naujo, jei vaistinė nusiperki maudymosi kostiumą arba net kelnaites. Viso kitų niekų jos būna prikimos. Tik šitokios vaistinės, kuri paimtų savy net 30 įvairių didžiulių skyrių mes dar nesame mačiusios. Ten ir iš tikro didelė vaistinė, net urmo prekybos vaistų sandėlis, bet ten ir restoranas su be skaičiaus jam žmonių piteaujančių, ten ir mėsinė, kolonijalių daiktų skyrius, daržovės, vaisiai, dažai, žuvis, svaigieji gėralai, moteriški ir vyriški drabužiai, drabužių valymo skyrius ir ke- liolika kitų. Ir visa šita kruvon suėmus pavadinta "vaistinė". Tiesa, prie to pridėta "Nuostabiausia pasauly vaistinė".

Sako ten nemažiau 25.000 žmonių kasdien praėna. Čia kviečiami turistai skirtis pasimatyma, gauti laiskus, tvirtai piegią pavalgyti, visą susipirkti.

Atsidariusi ta vaistinė prieš 10 metų su dviem patarnautojais, šandien ten auolatiniai dirba 400 asmenų. Žmonės zuja ten be paliovos. Ji nebūna uždaryta nei naktimis, nei šventadieniai. Taip, kaip visoje Floridjo, čia nereliks laikytis valandų alkoholiniam gerimams parduavinėti, nereikia čia net salinių užda-

ryti naktį arba šventadieniai. Taigi ir vargsta žmonės, ypač šiuo laiku ten vargsta besistengdami pasipelninti iš turistų. Juk daugelis biznelių maži, dažnai juose dirba vyras su žmona pakaitomis. Ir dieną ir naktį!

O čia dar vaistinė!.. Aš norėčiau, kad mūs užjūrio brolis ar sesė galėtų susipažinti su šia įstaiga, kad jie pamatytų amerikoniškus biznierių. Po to gal ir jie nebesijuoqtų, kuomet mūsų vaikai parvažiuotų į Lietuvą svečiuotis užėitų į vaistinės pašto ženklelio arba lais-kams popieros...

Nuostabūs medžiai

Bėgdamos kita St. Peterburgo puse staiga sustojome. Mūsų žvilgsnį pagavo keistuo-lis milžinas medis. Iš ten pat parduodamų jo atvirčių suži-nojome, kad tai Banyan vardu medis, kurio tikroji tėvynė Afrika ir Indija. Atvežtas į šį šiltą kampelį jis irgi gražiai bujoja ir kiekviena praeivi, jo dar nemačiusį, sustabdo ir priverčia juo pasistebėti.

Keistas tuo, kad jis leidžia šaknis iš aukščio, iš šakų. Tiesias jo šaknys, lyg virvelės, nuo aukštybių, įsikimba į žemę vis medžiui užimant didesnius žemės plotus. Ir taip be galo. Ir šitas mūsų apžiūrimas medis ne atrodo, kad jis ten vienas būtų, rodos, visa jų giminė iš vieno susipynusi ten augtu. Tik labai gerai įsistebėjus pamatai, kad tai vienas, kad tik šakojai, plėtojasi begaliniai vis naujas šaknis leiddamas iš jo lapotų šakų.

Bandėme nusifotografuoti prie jo, tik jis visą mums saugelė buvo užstojes, ne aiškūs paveikslai išėjo. Pasitenkinome nusipirkusios ten jo atvirutes. Retenybė esąs tas medis ir Floridos valstybėje. Jo pažiūrėti važiuoja net ekskursijomis, iš toli žmonės jis atitraukias.

Taip mums pasakoja žmogus iš biznį darantis, jo paveikslukus parduodantis. Sustabdė mus vietoj ir du kiti vienas antra apkabinę medžiai. Viena gražutė palmė, antras nežinomu mums vardu, čia išėjo gražios mūsų nuotraukos, nes jie kukliai į šalį pasvirę leido saulei juos apšviesti. Tai vieno dailininko kieme ta įdomybė. Jo paties trisius tie du medžiai taip suauginti esą.

Metodistų bažnyčioje Daug miesto mes apibėgijome. Mano bendrakeleivė padorėjo pasimėslti. Nuosirdžiai jai padėdū ieškoti bažnyčios, šit ir metodistų bažnyčia. Su-einame. Patikės mus vyras nuveda į sėdynes. Neaprantu kas ten dedasi:

pamaldos ar koks teatras. Rodoma kokios tai filmos, tai vėl visi chorų sugiešti, lyg ir šventas giesmes, įdomu man nors ir nesuprantu tu apeigų.

Ponia R. susikaupusi tyli, šnibžda lūpomis maldos žodžius, nei grįžt į salis. Patinka man matyti žmogų melžiantis. Ir ji man dabar tokia brangi, tokia miela ir artima. Nekenčiu žmonių, kurie demonstratyviai eina į bažnyčią, tam tikrais sumetimais, bet kuomet žmogus kukliai nusizėmėnes puola jos kamputy pasikabėti su pačiu Dievu. — ne, nieko gražesnio negali būti.

Ji visai užsimiršusi savyje. Jai nerūpi nė kodėl ten žmoneš rikuojami į eiles, nė kodėl jį pažastyse ir rankose ryšulėliai. Nekreipia ji dėmesio nė kodėl jie pradeda mažu eilėmis slinkti į priekį bažnyčios ir dėti ką tai į vieną krūvą.

Neiškenčiu. Kumštelėju jai. Klausiu ką tie žmonės deda ten, ką jie neša.

Nežino ir ji. Sako gal kokiam Kalėdų fondui aukos plaukiančios. Paklausiamė prie mūs sėdinčią moterį. Gi aukoja konservuotus valgius šelpti biednuomenėi vasaros laiku!

Ir daug tokių valgių sunėšta. Milžiniška, mažiausia tūkstantinė minia, ir nei vienas be aukos! Tiesa, mes abi nieko neturime, bet mes tik pirma diena tame mieste, mes nieko nežinojome. Jei mums kas būtų tai paškine, be abejo ir mes būtume atnešusios po blekinėlę ar dvi kokių pupų ar kitokio maisto.

Gudrūs, kas tą dalyką tvar-ko. Žiemą ten privažiuoja daug turistų, jie nesivaržo perdaug su išlaidomis, na, ir pasinaudoja jų geromis širdimis. O vasarą, matyt, pas juos tuš-čia, sumažėja uždabiai, daugelis reikalingas pašalpos.

Patiko čia užėjimas. Kai ko pasimokiau. (Bus daugiau)

92 METŲ SENIŲ IŠDYGO DANTYS

Prancūzų spauda rašo apie neeilinį nuotykių Veynese, netoli Grenoblio. Prieš keletą dienų vietos ligoninėje buvo paguldintas 92 metų amžiaus Minesas Moustieras. Visą laiką sveikas ir stiprus senelis pasijuto blogai. Artimieji tarė, kad bus atėjusi paskutinioji... Tačiau ligoninėje gydytojai nerado jokių ligos ženklų, bet senį paliko lovoje.

Viena rytmetį Moustieras atsitiktinai palietė žandikaulio smegenis. Koks buvo jo nusistebėjimas užgriebs naujai besikalbančių dantų eilę. Apžiūrėjęs nustatytą, kad bedantėi seniui prasikalo net aštuoni dantys... Kita diena Mines Moustieras visiškai sveikas grįžo namo.

MARYLAND MARKS LITHUANIAN DAY

BALTIMORE, Md.—Lithuania's Independence Anniversary, February 16th, was once again declared a State Holiday when the following proclamation was made by the Hon. Herbert R. O'Connor, Governor of the State of Maryland:

"Whereas, Joint Resolution No. 8 of the Acts of the General Assembly of Maryland of 1935 directed the Governor to proclaim February 16 of each year for the observance and commemorating of the founding of the Republic of Lithuania.

"Now, therefore, I, Herbert R. O'Connor, Governor of the State of Maryland, do hereby proclaim Thursday, February 16, 1939, as Republic of Lithuania Day and request the officials of the Government of Maryland to display the flag of the United States on all governmental buildings on said day and invite the people of Maryland to observe the day in schools and in churches or other suitable places with appropriate ceremonies in commemoration of the founding of the Republic of Lithuania.

"Given under my Hand and the Great Seal of the State of Maryland at the City of Annapolis, this 6th day of February, in the year of Our Lord, One Thousand Nine Hundred and Thirty-nine.

"By the Governor:
Herbert R. O'Connor
John B. Gontrom
Secretary of State"

Baltimore Lithuanian Americans celebrated the occasion at a dinner which was presented at Lithuanian Hall by the Lithuanian Council of this city. Many eminent officials of Maryland and prominent out-of-town Lithuanian Americans attended this huge banquet. Among the speakers present were Mr. K. S. Karpus, editor of Dirva and the Hon. William F. Laukaitis, Chief Justice of the Traffic Court of Baltimore City, who was largely responsible for the passage of the resolution which resulted in the annual Governor's proclamation.

YOUTH LEAGUE SEEKS CHARTER

BALTIMORE, Md.—Despite the fact that the Lithuanian American National Youth League (Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjunga) has organized and designated New York City as its Central Headquarters, this organization's widespread support among younger Lithuanian Americans in this city has resulted in the retaining of legal local minds whose purpose it will be to obtain a charter of incorporation, without which lodges of the Youth League cannot legally be organized.

Vitalis Buksnaitis, president of the Executive Board, attending a convention in this city of the Lithuanian National Council of America last Saturday and Sunday, made the following statement: "The Youth League is a non-profit making fraternal organization; its function will be to organize the more active non-radical younger Lithuanian Americans everywhere possible in order that a uniform plan of action might be arranged which would prove to every one that most Lithuanian Americans are by nature good American citizens."

Mr. Buksnaitis also pointed out that inquiries from many Lithuanian American communities, including those of Maryland, Ohio, Illinois, New Jersey, Pennsylvania, Massachusetts, as well as New York, indicated the necessity of obtaining a charter which would enable the Youth League to organize lodges throughout these various states. V. G. B.

WEEKLY YOUTH LEAGUE DANCE TONIGHT

BROOKLYN, N. Y.—Johnny Nevins and his Night Owls Orchestra will once again offer a sparkling repertoire of soletingling dance numbers tonight at Alliance Hall. This will be the second of a series of weekly Thursday evening dances sponsored by the Lithuanian American National Youth League. Admission is only ten cents.

These Thursday evening dances (as you may judge from the price of admission) are presented not for the purpose of making money, but to provide a weekly meeting place for members and friends of the Youth League, whose Executive Board and Standing Committees meet on that evening every week. If you like Lithuanian and American dance music, you will like these weekly dances. Drop in and convince yourself tonight.

BROOKLYN MUSEUM OFFERS FREE MOVIES

BROOKLYN, N. Y.—At 11:00 o'clock at the Brooklyn Museum on Saturday, February 25 there will be a free moving picture entitled "Yorktown". The picture centers around the Battle of Yorktown in the Revolutionary War and opens with the campaign around Boston. The opening scenes show Washington planning the strategies of the battle. Important episodes of the motion picture include the arrival of the French fleet in Chesapeake Bay, the defeat of the English on land and sea and the final surrender at Yorktown which culminated in an American victory.

CHEERS, JEERS AND REFLECTIONS

(Excerpts from letters received by the editor)

WATCH OUR NEXT ISSUE!

DUNELLEN, N. J.—I am writing to you, in the hope that I won't take up much of your time, likewise this is more of a favor, which I hope you will do for me! Here's what I am trying to get at. I am an American born fellow of Lithuanian parents. I have been reading your articles from Lithuanian papers from time to time and I liked them very much.

I believe you have been around quite a lot, so I am asking you, if you could send me the names and addresses of some of our Lithuanian athletic and social clubs in Brooklyn, New York and New Jersey. You see, there are none of them around here.

I can only talk Lithuanian, but can't read it. I am enclosing a stamped, addressed envelope. I'd like to join up with one of those clubs, maybe several of them. Any favor you will extend to me will be appreciated.

I am about 15 miles from Elizabeth, 23 to New York and 3 miles from Plainfield.
Anthony Lellashes.

AT DEDICATION—Wearing tight-fitting trousers, here is King George of Great Britain, with smiling Queen Elizabeth, leaving St. Andrew's Presbyterian church at Aldershot, England, after dedication of a new wing in memory of soldiers killed in the World War. Later they reviewed four Scot regiments.

NEW YORK FAIR'S FLORAL CARPET

NEW YORK.—The planting of 1,000,000 flowering bulbs, donated to the New York World's Fair 1939 by the Holland government, is now well under way throughout the 390 acres of the Main Exhibit Area. The approximate totals of these bulbs, which will greatly add to the splendor of the Fair's landscaping, are: Tulips, 935,000; scillas, 46,000; hyacinths, 11,700; and camassias, 7,000.

"The road of tomorrow"

NEW YORK.—A series of elevated ramps more than half a mile in full extent, called "The Road of Tomorrow", is to characterize a larger part of one end of the Ford Motor Company Building at the New York World's Fair 1939. Ford cars will be kept running like rabbits over the ramps.

ENGLAND'S CRACK RAILROAD FLYER

NEW YORK.—The "Coronation Scot," England's crack railroad train, a fleet locomotive and seven coaches, is to be on exhibition in the Transportation Zone of the New York World's Fair 1939. A steamship is to land it at Baltimore, and thence it is to make a tour of the United States before going on exhibition at the Fair.

"JOHNNY APPLESEED" AT THE FAIR

NEW YORK.—One of the free-standing sculptured folklore groups on the facade of the Medicine and Public Health Building at the New York World's Fair 1939 portrays "Johnny Appleseed", famous Mid-Western itinerant preacher and evangelist, whose name was Jonathan Chapman. He is shown distributing appleseeds and sermons as was his habit.

BIRTH vs. DEATH

ST. ALBANS, N. Y.—Not so very long ago, you were bragging about the birth of an heir. If I wasn't too impressed, forgive me. Now that I have a young Vytautas of my own. I can readily understand your pride in your own Vytautas Richard.

However, I crashed your columns not to boast about a new son, but to present a drama which occurred while I was waiting at the hospital.

While Vytautas was coming into the world, an Irishwoman suffering from a rare disease died in another ward. The bereaved husband, muttering prayer after prayer, had paced back and forth in the reception room. Shortly afterwards, the attending physician entered. He explained in detail how difficult it had been to treat the woman's disease because of the lack of information, and how much it would help in the future treatment of similar cases if the husband would permit them to examine the tissues of the dead

woman. "Never!" exclaimed the unfortunate husband. "You have been very kind and helpful, Doctor, but my religion forbids me to permit anyone to do anything to my poor wife". Further pleading fell on deaf ears.

I had just witnessed a duel between religion and science. Religion had won and mankind had been prevented from compiling certain data which might sometimes help cure other victims of this disease. Had this poor man been taught the real meaning of religion? Had he helped to alleviate the suffering of his fellow man or glorified an imagined hereafter?

In speaking to a number of his friends afterwards, he took great pride in recounting his firm stand. One gained the impression that the doctor had been an unspeakable fiend to even suggest any post-mortem diagnoses. Have we progressed very far since the Middle Ages—in religion?

Vytautas G. Vizbara.

TRY A PARACHUTE JUMP

NEW YORK.—If you want to know what it feels like to make a parachute jump, you'll have a chance at it at the New York World's Fair. One of the amusement concessions offers such an experience, but with every care for "safety first".

GUILD OFFERS GALA CONCERT FRIDAY

BROOKLYN, N. Y.—Another of the monthly Musicales arranged by the Lithuanian American Musicians Guild will take place tomorrow evening, February 24th, at 8:30 p. m. in Alliance Hall, 197 Grand Street. Music lovers are urged to come early in order that good seats might be obtained. Tickets will be available at Alliance Hall before the concert.

A glance over a list of participating artists will convince any one that this will indeed be a Gala Affair. The following artists will sing: Miss Violet Tamkus, contralto; Miss Margaret Česnaviciute, soprano; John Mazeika (Mason), leading tenor of the Lietuvos Daina Ensemble; C. R. Hoffman, baritone; St. Kazemekas, tenor; and Albert Tamkus, baritone.

The following will be instrumental soloists: Thaddeus Sadler, poet of the piano; Henry Rybickis, violinist, an interpretive artist of rare ability, in whose hands the violin talks—talks of joys and sorrows, love and hate—his scintillating and masterful technique will assure you that he is indeed prepared for the European concert tour for which he is making extensive preparation; John Wilkowitz, cellist, whose music will come as a pleasant surprise. How often does one hear good cello music at a Lithuanian concert? Miss Mildred Zudzius and Paul Rotella, pianists, will assist in accompanying some of the singers.

R. Kurdinaitis.

VASILIAUSKAS STAR AT PITT CONCERT

PITTSBURGH, Pa.—Continuing his triumphant concert tour, Al Vasiliauskas, sensational Lithuanian American dramatic tenor whose golden voice has thrilled millions of listeners over coast-to-coast radio networks, won for himself additional laurels by appearing at a concert presented by the Pittsburgh Lithuanian Chamber of Commerce at the Lithuanian Citizens' Club in this city.

Mr. Vasiliauskas, acclaimed by the assemblage, dipped generously into his repertoire of opera classics as well as Lithuanian folk songs, offering some fifteen vocal numbers in all. Miss Mary Marciukonis, violin soloist who was co-featured at this concert, offered several compositions in a manner which indicated that this young lady was well on the way to stardom in her own right. The audience appeared extremely pleased with the entire program.

Milda Virbickas-Broski provided the piano accompaniment to both the singer and the violinist in her usually capable fashion. The Committee in charge of the concert consisted of the messrs. J. Virbickas, J. Krauzulis and K. Shinkunas.

VEL GRĮŽTA AKTYVIAN SPORTO PASAULIN

Daugeliui lietuvių ristių sporto mėgėjų gerai žinomas vardas Jack Ganson (Karabinas). Prieš tris metus Jack pasitraukė iš ristių ringo, ne dėl to, kad jis jautėsi, kad jo amžius jam neleistų toliau dalyvauti šioje sporto šakoje, bet vien tik dėl to, kad jis buvo per daug užsiėmęs rungtynių organizavimu. Bet per tą laiką Jack Gansonas treniravosi ir ruošėsi, kaip tik jam sąlygos leis grįžti ringan.

Šiandienomis jis mums rašo: "Man malonu jums pranešti, kad aš grįžtu ristių ringan, po trijų metų pertraukos. Mano pirmas susitikimas bus vasario mėn. 23 dieną Pittsburghe prieš 'Wee Willie' Davis, 265 svarų iš Virginijos.

"Per paskutinius kelis mėnesius aš intensyviai treniravaušis ir neseniai praleidau vieną mėnesį Floridoje, kur plaukiuojau, bėgiojau ir pajūryje treniravaušis. Dabar aš jaučiuosi pilnai pasiruošęs rungtynėms. Šiuo metu sveriu 230 svarų, esu 38 metų amžiaus ir jaučiuosi turintis tiek jėgos, kiek turėjau prieš penkis metus.

"Mano grįžimo ringan tikslas yra parodyti pasauliui, kad lietuviai dar vis turi sportininkų, kurie gali laisvai stoti atviru kovon su svetimtaučiais ir guldyti juos ant macų". Kadangi daugelis aktyviųjų lietuvių sportininkų per paskutinius kelis metus pasitraukė iš sporto pasaulio, todėl aš grįžtu, kad pa laikus lietuvių vardą sporto pasaulio spaudoje. Juk visiems gerai žinoma, kad per daugelį metų lietuviai Amerikoje ir pasaulyje buvo—vien iš geriausių šios šakos atletų. Lai visi žino, kad jie ir šiandien jais yra".

Pittsburghėje gyvenantieji lietuviai turės progos pirmieji pamatyti ringe. Lietuviai turėtų nueiti pažiūrėti šią rungtynių ir savo entuziazmu pakelti ją mūpą sunkioje kovoje.

Kurie norite Jack Gansonų (Karabinui) parašyti laišką, rašykite: Jack Ganson, 45 Erie St., Buffalo, N. Y.

Vaikų vedybos Rusijoje

"Komsomolskaja Pravda" su pasipiktinimu rašo, kad Pietų Rusijoje nuolat daugėja vaikų vedybos. Tėvai atima vaikus iš mokyklų ir apvedina, kad nebereiktų jais daugiau rūpintis. Vienoje mokyklos klasėje iš 26 mergaičių nuo 13 iki 14 metų amžiaus metė lankiusios mokyklą net 25 ir tuojau ištekėjo. Samboro apygardoje daug keturiolikos metų amžiaus mergaičių, kurios ištekėjusios ir jau turėjusios vaikų, pareikalavo persikirti į su vyrais, kad galėtų toliau lankyti mokyklą.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kiltbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat, savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

DIENRAŠČIO VIENYBĖS DVIEJŲ METŲ SUKAKTIES

VAJUS

Prasidėjo sausio 2 d. ir baigsis kovo 31, 1939

Sis vajus paremtas didelėmis dovanomis skaitytojams. Vajaus metu prenumeratos kaina sumažinta sekančiai:

BROOKLYNE \$6.00, KANADOJE \$5.00, KITUR JUNGTYNĖSE VALSTYBĖSE \$4.00

Prenumeratoriai taip pat gali pasirinkti dovanas knygomis: kurie prisiūs pilną nenupigintą metinę prenumeratą, tai gaus \$3.00 vertės knygų pasirenkant iš Vienybės katalogo. Vietoje mokėti komiskus vajininkams, teikiame dovanas tiesiai prenumeratoriams

Aukščiau minėtas dovanas gaus tik tie prenumeratoriai, kurie patys tiesiai prisiūs ar atėję į administraciją užsimokės anksčiau nurodytą prenumeratą

Senieji Vienybės skaitytojai, kurių prenumeratos pasibaigė ar baigsis vajaus metu, taip pat naudojasi anksčiau suminėtomis dovanomis.

Pasinaudokite proga ir sutaukykite pinigų, arba pasiimkite \$3.00 vertės knygų

Gerieji Vienybės rėmėjai, kurie pasidarbūs gavimui naujų skaitytojų, gaus dideles dovanas knygomis. Pavyzdžiui, kurie prisiūs dešimt naujų skaitytojų, gaus \$5.00 vertės knygų ir taipgi jų prikaltinti skaitytojai gaus aukščiau nurodytas dovanas.

Čekius ir Money Orderius siųskit sekamu vardu ir adresu:

LITHUANIAN PRESS CORP.

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

1939 m., Vasario-Febr. 23 d.

PIRMASIS OPERETĖS DEBIUTAS PAVYKO IR PRAĖJO SKLANDŽIAI

Prieš 5 mėnesius naujai persiorganizavęs jaunuolių Operetės choras perėitą sekmadienio vakarą Amer. Piličių klubo sveikinėje surengė savo rimto darbo išvystytą vaišiu-koncerta-debiutą. Viešo koncerto programa buvo gražiai atlikta imant mūsų jaunuolių norą ir prisirišimą dirbti lietuviškos dainos ir muzikos srityje.

Koncerto programa pradėta kiek po 5-tos valandos. Visų pirma buvo suvaidinta vieno veiksmo komedija "Teodolinda". Savo paskirtas roles artistai, be vieno kito mažo trukumo, atliko gražiai ir savo vietose. Stasio Voro, barono rolę atliko Antanas Gudonis; Zosės, barono žmonos — Elena Atkočiūnė, rolę atliko gražiai; Magdalenos, Zosės motinos — Elena Jezavičiūtė, rolę atliko tikrai motiniškai; Samanos, knygų leidėjos; Oswaldas Bagdonas rolę atliko savo vietoje net sušilęs (salėje buvo gan šiltoka); Smilgos, raštininko rolę — Jonas Pranskus atliko geriausiai ir savo juokingomis pozomis ir išdidžiu mandagiu tonu nekartą prajuokino gausią publiką; tarnaitės Barbutės rolę gerai atliko Genovaitė Gerulskiūtė. Veikalą režisavo Pr. Bajoras, sufleravo K. Krauciūnas. Mažytį, kad režisorius idėjo į veikalą savo pasiūlymų jėgų, todėl vaidinimo atlikimo atžvilgiu netenka nieko prikišti, nes roles vaidintojai atliko gerai pagal savo artistiškus sugebėjimus. Publika suvaidintu veikalėliu buvo patenkinta ir artistus pasveikino gausiais aploclimentais.

Po vaidinimo buvo atlikta koncertinė programos dalis su gražiomis dainomis, kurios buvo sudėtingos ir publika visus dainavusius išaukė antru kartu pakartoti. Publikoje buvo galima pastebėti entuziastiškas ir nuoširdus choro parengimo sutikimas ir šiltas dainininkų priėmimas. Salė buvo kupina žmonių. Trūko vietų. Reikėjo panaudoti sėdimi suolai, bet stačių žmonių dar buvo. Publika galimai buvo virš 400, paskui į šokius dar daugiau jaunimo prigužėjo.

Atidarant koncertinę programos dalį, choro pirm. p. Pr. Bajoras keletu žodžių prabilo į publiką, pranešdamas apie choro norą ir pastangas darbuotis dainos srityje. Jo kalbėlė sutiktą šiltu pritarimu.

Bendras choras pradžioje sudainavo 3 daineles, kurios publika iš sykio pagavo į entuziastišką dvasią. Vykusiai sudainavo "Ar tu žinai mano broli" A. Vanagaičio; "Tylus vakaras", J. Kovo ir "Jaunimo giesmė", J. Naujalio. Choras buvo išauktas antru kartu pakartoti.

Jonas Atkočius, tenoras, dar tik pasirodantis jaunas talentingas vyrukas sudainavo "Tris dienas" Petrausko ir "Bernužėli nes'volio", M. Petrausko. Jo dainavimas sutiktas gausiais aploclimentais ir išauktas antru kartu padainuoti.

Vėliau choro merginų grupė iš 5 asmenų sudainavo įvairių kompozitorių tris daineles: "Gyvenk, juokis ir mylėk", "Aš mylėjau tą bernelį", "Ką močiūtė padarė". Pranas Stupis, baso sudainavo "Tems-ta dienele" ir "Tų mergelių dainavimas", paskutinįją publikos išauktas pakartojimo antru kartu.

Choro vyrų grupė iš 6 žmonių sudainavo 3 populiarias daineles "Vai broli, broli", "Tai ne miškas šlama, ūžia" ir "Jojau dieną, jojau naktį". Išaukti antru kartu padainuoti, pritariant ir publikai buvo sudainuota "Kai aš turėjau kaimė mergelę".

Baigiant koncerto programą bendras choras sudainavo "Plaukia Nemunėlis", "Saulutė tekėjo" ir "Ažuolas". Programos užbaigta palydėta su gausiais ir ilgais triukšmingais aploclimentais. Baigus programą choro pirm. Pr. Bajoras padėjo visiems už gausų atsilankymą ir choro vardu pažadėjo ateityje daugiau veikti.

Po to vyko šokiai griežiant Nakties Pelėdų orkestrui, kuriam vadovavo Jonas Navickas. Šokiuose buvo per tirštai publikos, kas aiškiai parodė reikalingumą ir paramos ženklą chorui. Šokiai užsitęgė iki 12:30 val.

Tenka pasveikinti Operetės choro vadus ir narius už prisirišimą ir meilę lietuviškosios dainos melodijos ir palinkinti ateityje dažniau pasirodyti viešais parengimais visuomenės akyse.

Tvirtiškas.

BROLIAI MOTŪZAI SUGRĮZO BROOKLYNAN

Antradienio rytą ilgą laiką keliavę po lietuvių kolonijas ir rodę iš Lietuvos perėitais metais parvežtas lietuviškas filmas, broliai Motūzai vėl sugrįžo Brooklyną. Jie parvažiavę žada parodyti mums kitas filmos dalis, kurias iki šiol dar neturėjo progos parodyti. Šį kartą bus rodoma lietuvių ekskursijos Lietuvon. Pirmoji Lietuvos sporto olimpijada ir kiti Lietuvos vaizdai įvairiais metų laikais.

KELIAUDAMAS PO NEW JERSEY MUMS PAGELBSTI

Senas mūsų draugas ir prietelis p. Šiugžda, važinėdamas po New Jersey lietuvių kolonijas dažnai mums padeda. Neretai pasitaiko, kad vienas ar kiti mūsų skaitytojas dėl svarbių priežasčių negali atvažiuoti į Brooklyną atsinaujinti savo prenumeratą. Tokiems mūsų skai-

tytojams, jei kas paprašo p. Šiugždos, jis visuomet pasistengia, jei laikas leidžia, padėti.

Štai šiomis dienomis p. Šiugžda vėl užėjo VIENYBĖS administracijon užmokėti p. Kerbelio iš Cliffside, N. J. prenumeratą, pareikšdamas, kad p. Kerbelis neturįs laiko, tai jis apsiėmė patarnauti. Mes dėkojame p. Šiugždai už nenuilstamą kooperaciją su mumis ir tikimės, kad ir toliau mūsų draugiški santykiai nenutrūks.

INŽ. KIDOLIS IŠVAZIAVO Į LIETUVĄ

Vasario mėn. 18 d., 12:30 val. dienos metu Švedų Amerikos linijos Drottningholm laivų išvyko į Lietuvą. Amerikoje gyvena nuo 1906 metų. Dirbo lietuvių tarpe, ypač scenos srityje ir buvo gana gabus artistas.

Tai tipiškas suvalkietis, nepaprasto kantrumo ir logiškai mąstantis žmogus. Į Lietuvą išvyko artimiausią susipažinti su sąlygomis, ar negalės ten panaudoti savo žinias ir mokslą technikos srityje.

Pr. Rimkus.

LONG ISLANDO ATOSTOGININKAI GRĮŽTA

Žinomi vienybiečiai, kurie buvo išvažiavę į Floridą atostogų, būtent: pp. Treigiai, Šliakienė ir Vl. Jankus jau grįžta į namus ir vasario 19 d. drauge su kitais longislandiečiais dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės minėjime Port Jeffers-

ne. Floridoj tebevieši tik pp. Spurgos.

Visi atrodo patenkinti kelione, puikiai jaučiasi, džiaugiasi atvažiavę į namus. Ypač tuo džiaugiasi pp. Šliakienė su Jankum, nes jie ten buvo pavieniai, taigi radę vienas išsilgusią žmonelę, antras — vyrą, sako jaučiasi kaip naujai vedę. Pasirodo, geras daiktas kartais ir persiskyrus pagyventi, jei nori amžino džiaugsmo ir laimės savo gyvenime.

Rep.

NEŽINOMA GRAŽUOLĖ IŠTRAUKĖ IŠ UPĖS

Graži jauna brunetė, apsirėngus brangiais rūbais, policijos buvo ištraukta iš Hudson upės 4 val. ryto sekmadienį. Kvocian pasisakė esanti Grace Carroll. Visi ženklai ir kitos žymės, iš kurių būtų galima nustatyti rūbų pirkimo vietą, nulu-pinėti iš jos rūbų. Rankinukyje taipogi nieko negalima buvo rasti, kas nustatytų jos asmenybę.

Policijai nuvežus ją Roosevelto ligoninėn ji atsisakė duoti daugiau žinių apie save. Policija spėja, kad tai keršto darbas. Laimė, kad praeiviai išgirdę jos pagalbos šauksmą, pašaukė policiją.

MIRĖ

Vasario mėn. 17 d. savo namuose mirė Walter Bredelis, 44 metų amžiaus. Gyveno 189 Bedford Ave., Brooklyn. Laidotuvės įvyko vasario mėn. 21 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios. Palaidotas šv. Jono kapinėse. Kūnas buvo pašarvotas laidotuvininko J. Garšvos kopolyčioje.

Vasario mėn. 18 d. mirė Dominicė Emutis, 40 metų amžiaus. Velionė gyveno 370 Baltic St. Mirė Holy Family ligoninėje. Laidotuvės įvyko vasario mėn. 22 d. iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios ir šv. Jono kapines. Kūnas buvo pašarvotas 711 5th Ave. Brooklyn.

Vasario mėn. 20 mirė Kazys Charwainksy, 75 metų amžiaus. Gyveno 990 Putnam Ave nue, Brooklyn. Laidotuvės įvyko vasario mėn. 23 d. iš Angelų karalienės parapijos bažnyčios ir šv. Trejybės kapinės. Visų trijų mirusiųjų laidojimo reikalais rūpinosi laidotuvių direktorius Juozas Garšva.

REIKALINGA
REIKALINGAS kambarys vienam vyrui. Rašykite 193 Grand St., Brooklyn, N. Y., arba telefonuoti: Evergreen 7-7840, (43-44)

Kiekvienas VIENYBĖS skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčių paremti dienraščio leidimą

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkelt savo Williamsburgo ofisą į
622 BEDFORD AVB
antoti Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 v. vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Dabar siūloma pirkti
Blue Coal
Telefonuokite tuojau
Evergreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
80 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel. J. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel. J. Evergreen 8-7179

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
PUSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs — bejėgis?
Neturi apetito, baurūs pilvės skausmai? Rūškis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo — vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAŠ MOTT 470 GAVINIS
BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVE
Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS
Namie gamintį ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVEMS
Tel. Evergreen 8-9770
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuėms
ESTATE of A. J. VALANTIEJUS
T. FRED LEFEVRE, Manager
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEWton 9-4464 & MICHigan 2-1717

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(BALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuėms
A. RODZEVICZ
(A. Radzevičius)
Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

Švieži ★
kaip
naujausia
Judžių Žvaigždė

Jean Parker pražydi kaip Hollywood naujausia spinduliu mergaitė. Tėmykite ją Hal Roach'o veikalė "It's Spring Again".

Old Gold
CIGARETTES
Extra subrandinti
Tabakai duoda Extra Skonį

VISADA ŠVIEŽI!
Dvigubai apsaugoti dviem užvalkiais Cellophane, VIRŠUTINIS užvalkitis atsidaro APACIOJ pakeičiant.

Copyright, 1939, by P. Lorillard Co., Inc.
UŽSISTATYKITE Old Gold's "Melody and Madness" su ROBERTO BENCHLEY ir ARTIE SHAW'S Orkestru, kiekvieną sekmadienį vakarė, Columbia Network, Coast-to-Coast.

"TARZANAS IR UZBURTAS MIESTAS"

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

2. Loango mieste nekantriai laukė Tarzano trys asmenys. "Ar tamsta, ponas kapitone Lavak, tikrai manai, kad Tarzanas galės surasti Briana?" paklausė Elena Gregoraitė. Prancūzas patraukė pečius. "Jei negalės jo surasti Tarzanas, tai nieks jo nesuras. Jau du metai kai Tamstos brolis dingęs ir..."

Bet Elena nedavė kapitonui Lavak baigti. "Jis turi būt surastas!" sušuko ji. Jos brolis Brianas du metai atgal iške-liavo su draugais į Afriką kaž kokių slapybių aiškinti ir ne-grįžo. Keli jo draugai žuvo, bet kai kurie parvyko atgal ir papasakojo, kad Brianas slap-tingai dingo be jokio pėdsako.

Staiga mergina pajuto, kad koks svečias stovi už jos pe-čių. Atsikreipusi ji pamatė pa-rudusį nuo saulės pusnuogį vyrą. "Ar gi čia Brianas? Ne, ne jis!" tarė ji pašnabzdomis. Lavakas nusijuokė. "Ne, čia ne tamstos brolis Brianas, tik narsusis Tarzanas, beždžionių šalis galingasis valdovas".

Prie kito stalo sėdintieji sve-čiai taip pat nepažino Tarzano ir pamanė, kad jis ne kas ki-tas, kaip tik ieškomasis Brianas. Išdidi panelė pusiaubal-siu tarė greta jos sėdintiam vyrui: "Taip, tai jis — Brianas Gregoras! Pagaliau radome jį! Tu turi jį pagrobti. Aš jį įvilio-siu į tavo pinkles".

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje